

Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos asmenybei atskleisti pasirinko grafiką

Audronė PUIŠIENĖ

► Kretingos rajono kultūros centro Šukės skyriuje šiuo metu veikia telšiškio Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos absolvento grafikos dizainerio 23-ųjų metų Mykolas Šimkevičiaus darbų paroda „Grafikos esė Jurgiui Ambraziejui Pabrėžai“. Debiutavusi per Žolinę Kretingos katalikų bažnyčios galerijoje, ši paroda, kaip Jurgio Pabrėžos kultūros kelio dalis, pradėjo tolimesnę savo kelionę.

Grafikos darbai – tai knygelės „Kaip tėvas Jurgis Ambraziejus Pabrėža gydė žemaičius Dievo žodžiais ir žolelėmis“ iliustracijos, kurios buvo pristatytos kaip bakalauro darbas baigiant Vilniaus technologijų ir dizaino kolegiją. „Laiko buvo nedaug – gal du mėnesiai. Dabar, žvelgdamas iš laiko perspektyvos, daug ką daryčiau kitaip, nors iš esmės darbu esu patenkintas. Tik man neliko laiko išgryninti idėją, todėl pats išvardinu, kad tai yra eskizai, prie kurių tikrai dar sugrįšiu ir kuriuos planuoju paversti grafine novele“, – teigė parodos autorius, šiuo metu dirbantis laisvai samdomu grafikos dizaineriu. Ir, nors didžiąją laiko dalį tenka skirti tiesioginiam darbui, Mykolas prisipažino dažnai prisėdantis prie piešinių ir kuria iliustracijų seriją „Lapino kelionės“, kuri, svajoja, ateityje taptų ir parodų, ir edukacijų medžiaga. „Lapino kelionės“ – visa, kad yra susiję su pačiu manimi, tai – labiau emociniai piešiniai, atskleidžiantys, kas tą dieną buvo aktualu ar kas šovė į galvą čia ir dabar“, – trumpai savo kūrybinius planus pristatė M. Šimkevičius.

Vaikinas gimė ir užaugo Telšiuose, juvelyrės ir Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto dėstytojo Astos ir Mindaugo Šimkevičių šeimoje, tačiau turi sąsają ir su Kretinga, mat mama yra kretingiškę, šeima dažnai čia vieši, mielai bendrauja su katalikų parapijos nariais. „Taip ir nutiko, kad tėvų bičiuliai kretingiškiečiai man ir pasiūlė bakalauro te-

► Grafikos dizainerio Mykolo Šimkevičiaus (dešinėje) darbų paroda „Grafikos esė Jurgiui Ambraziejui Pabrėžai“ debiutavo Kretingos katalikų bažnyčios galerijoje, dabar ji eksponuojama Kretingos rajono kultūros centro Šukės skyriuje.

Jolantos Klietkutės nuotr.

mai rinktis Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos asmenybę“, – prisipažino Mykolas.

Grafiką Jurgio Ambraziejui Pabrėžai atminti M. Šimkevičius kūrė pasitelkęs vieną grafikos techniką – monotipiją, kuri įdomi dėl jos pačios suteikiamo atsitiktinumo efekto, išliekančio spaudo, kuris nustebina įdomiais dalykais, įvairiausiais užtrynimais ir visokiausiais nutrupėjimais, kas menininko darbe atsiskleidė tarsi sąsajos su senove, praeities fragmentai, nušviečiantys praėjusių amžių intelektualią asmenybę.

Studijuodamas M. Šimkevičius ypač domėjosi grafinėmis novelėmis – knygomis, kurios paremtos istoriniais faktais, o turinį papildė iliustracijos. „Grafinių novelių sąvokai priklauso ir komiksai, tačiau mano darbas nėra susijęs su šiuo žanru. Man labai imponavo iliustratorės Monikos Vaicenavičienės išleista knygelė „Per balas link aušros“ apie mūsų tautos patriarchą Joną Basanavičių, apie kurį kalbama šiuolaikiška kalba ir technika, suprantama ir suaugusiems, ir vaikams“, – kas prisidėjo prie įkvėpimo sukurti knygelę

Jurgiui Ambraziejui Pabrėžai atminti, atskleidė menininkas.

Darbui sukurti M. Šimkevičius pasitelkė kretingiškių pasakojimus, kuriais jie vis dar dalijasi, apie Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos tarnystę žmonėms, puoselėjamus augalus, kuriais vietos žmonės dar dabar dalijasi, skaitė daug straipsnių apie šią asmenybę. „Labiausiai mane ir sužavėjo šios asmenybės gebėjimas tarnauti ir Dievui, ir žmonėms, ir tuo pačiu išlikti labai žemiškam, paprastam – visa tai ir norėjau atskleisti savo darbu“, – menininkas paaiškino, kad pagrindinei minčiai atskleisti jis panaudojęs augalų motyvus, kurie ir tapo jungiamąja 17-os iliustracijų grandimi. Svarbu jam buvo savo iliustracijomis sugriauti ir stereotipinį mąstymą apie tikinčiuosius: „Kad tai nėra nuo žemės atitrūkę žmonės, atvirksčiai – giliai tikintieji gali būti labai paprasti, mylintys gamtą ir aplinkinius.“

Grafika M. Šimkevičius yra iliustravęs humanitaro mokslininko Algimanto Katiliaus knygą „Aš prašau duonos: paauglio dienoraštis, rašytas Sibiro tremtyje“.

► Dvasininko ir mokslininko asmenybei atskleisti M. Šimkevičius pasirinko monotipijos techniką.